

Warszawa 12.07 2021r.

Recenzent:

Prof. dr hab. n. med.

Stanisław Niemczyk

Specjalista chorób wewnętrznych.

nefrologii, endokrynologii, geriatrici

i transplantologii klinicznej

Zgodnie z uchwałą Rady Dyscypliny Nauk Medycznych WUM z dn. 30.06.2021 roku przedstawiam recenzję rozprawy na stopień naukowy doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne **lekarz Joanny Kamińskiej** pt. „Biomarkery chorób sercowo-naczyniowych u pacjentów z przewlekłą chorobą nerek”.

Promotorem pracy jest **dr hab. n. med. Bartosz Foroniewicz** z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, a promotorem pomocniczym **dr n. med. Marek Stopiński** ze Szpitala Zachodniego w Grodzisku Mazowieckim. Z tego drugiego ośrodka pochodzi również doktorantka i był on miejscem wykonania badań.

Praca jest przedstawiona jako cykl prac jednoimiennych i obejmuje jedną pracę poglądową i dwie prace oryginalne, obydwie publikowane w renomowanych czasopismach anglojęzycznych. Punktacja IF wynosi 4.9, a punkty MNiSW to 175.

Układ pracy jest właściwy, typowy do tego typu prezentacji. Praca zawiera :

1. Wstęp
2. Założenia i cele pracy
3. Kopie prac
4. Podsumowanie
5. Wnioski
6. Piśmiennictwo

Zgodę na pracę wydała KB przy OIL w Warszawie; jest załączona w pracy. Praca jest zatem prawidłowo przygotowana, merytorycznie jest na wysokim poziomie, język pracy oraz szata graficzna są bez zastrzeżeń. Ilość zawartych informacji jest wyważona, nie ma niepotrzebnych treści.

Przygotowaniem do zrozumienia tematu jest polski artykuł poglądowy w piśmie nefrologicznym (Forum Nefrologiczne), w dalszej części można zapoznać się z pracą oryginalną z pisma Cytokine (2019), a następnie z pisma International Journal of General Medicine (2021).

Celem głównym pracy była ocena wartości prognostycznej wybranych markerów ryzyka zgonów w mechanizmie sercowo-naczyniowym u chorych z PChN.

Cele szczegółowe:

- ocena ilościowa biomarkerów stanu zapalnego.
- ocena kalcyfikacji naczyń i obrotu kostnego.
- określenie wartości prognostycznej tych biomarkerów w 5-letniej obserwacji i korelacja analizowanych biomarkerów ze stopniem zaawansowania PChN.

Generalnie w badaniu wzięło udział 76 chorych, w tym 38 leczonych hemodializami, 19 z PChN w okresie 3-4 i 19 w grupie kontrolnej. Badano markery stanu zapalnego (w tym IL-6 i TNF- alfa) i gospodarkę adipocytokinową, a także markery wewnątrzkomórkowe, markery obrotu kostnego (osteopontynę, osteoprotegerynę, osteokalcynę i czynnik wzrostu fibroblastów, FGF-23). Wykonano badanie w tomografii komputerowej serca w celu oceny wskaźnika uwapnienia naczyń wieńcowych (CS). Rejestrowano zgony w okresie 5 lat.

Wykazano istotne korelacje szczególnie IL-6 z wieloma badanymi parametrami i okazuje się ona niezależnym czynnikiem prognostycznym i klinicznym następstw PChN. Podwyższone wyniki IL-6 i Calcium Score (CS) na początku obserwacji aż trzykrotnie zwiększały 5- letnie ryzyko zgonu sercowo-naczyniowego u chorych z PChN. Stwierdzono podwyższenie wielu parametrów zapalnych w PChN, co jest dość powszechną wiedzą. Ważnym osiągnięciem pracy jest stwierdzenie podwyższonych parametrów obrotu kostnego i udokumentowanie roli osteoprotegeryny (OPG) jako markera zwiększającego ryzyko zgonu u pacjentów z PChN. **Powyższe ustalenia mają ważny naukowy i kliniczny aspekt i są dużą wartością pracy.**

Autorka wnioskuje, że podwyższone stężenie IL-6 i OPG, a także wysoki wskaźnik CS wiążą się ze zwiększonym ryzykiem zgonu chorych z PChN. Wapnienie naczyń potwierdzone w badaniach obrazowych, któremu sprzyja przewlekły stan zapalny jest więc ważnym czynnikiem nadumieralności chorych w mechanizmie sercowo-naczyniowym w PChN co autorka słusznie podnosi we wnioskach.

Odkrywcza jest rola osteoprotegeryny w mechanizmie zwapnień naczyń i nadumieralności chorych. Wnioski mają ważne znaczenie kliniczne, a wyniki nakazywałyby badanie tych parametrów (IL-6, OPG i CS) w ocenie rokowania u naszych chorych co również zawarte jest we wnioskach pracy.

Pracę oceniam jako świetnie przygotowaną, odkrywczą o znaczeniu naukowym i klinicznym.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65. poz. 595 z późn.zm.) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę –Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.z 2018r. poz. 1669 z późn.zm.).

Wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych WUM o dopuszczenie do dalszych etapów postępowania w celu przyznania lekarz Joannie Kamińskiej stopnia naukowego doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Wnoszę o wyróżnienie pracy w związku z wagą osiągnięcia naukowego, wielką przydatnością kliniczną pracy oraz sposobem jej przedstawienia.

Profesor Stanisław Niemczyk

Prof. dr hab. n. med. Stanisław Niemczyk
SPECJALISTA CHOROŃ WEWNĘTRZNYCH
ENDOKRYNOLOG, NEUROLOG, GERIATRA
TRANSPLANTOLOG-KLINICZNY
tel. 601 34 30 36
3195850